

Handläggare
Lisa Hellblom
Telefon: 08-508026225

Till
Järva stadsdelsnämnd
2023-09-28

Inrättande av brottsförebyggande råd

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att inrätta ett brottsförebyggande råd i enlighet med förvaltningens förslag.
2. Stadsdelsnämnden godkänner arbetsordningen för det lokala brottsförebyggande rådet i enlighet med bilaga 1.

Sammanfattning

För att stärka invånarnas trygghet och för att arbeta mot de målsättningar som finns inom Fokus Järva föreslår förvaltningen att inrätta ett lokalt brottsförebyggande råd. Förslaget ska även ses i ljuset av att staden och förvaltningen verkar för att inget område ska finnas med på polisens lista över utsatta områden år 2025.

Syftet med rådet ska vara att skapa ett forum för tvärssektoriell dialog och ge möjlighet att samordna deltagarnas resurser.

Förvaltningen föreslår att bjuda in representanter från stadsdelsnämnden, stadsdelsförvaltningen, de kommunala skolorna i stadsdelsområdet, lokalpolisområde Järva, brandförsvaret, stadens ordningsvakter, den lokala buss- och tunnelbanebolagen, fastighetsbolagen och företagarföreningarna inom stadsdelsområdet.

Det som framför allt särskiljer rådet från förvaltningens övriga brottsförebyggande forum är att nämndens politiker deltar i rådet och får möjlighet till regelbunden kontakt med övriga parter. Val av nämndens representanter genomförs vid ett tillfälle per år.

Bakgrund

Enligt polisens nationella operativa avdelning (NOA:s) bedömning finns det inom Järva stadsdelsområde idag två *särskilt utsatta* områden: Rinkeby/Tensta och Husby.

Ett utsatt område enligt NOA:s bedömning karakteriseras av låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på

lokalsamhället. Effekten blir att de boende i området upplever otrygghet vilket i sin tur leder till en minskad benägenhet att anmäla brott och medverka i rättsprocesser. Ett prioriterat mål för staden och stadsdelsförvaltningen är att inget av stadens områden ska vara med på polisens lista över utsatta eller särskilt utsatta områden år 2025. I förvaltningens verksamhetsplan är en bärande målsättning att stadsdelsområdet vara tryggt att bo, leva och verka i för barn och vuxna. De kriminellas makt och påverkan ska upphöra samtidigt som tilliten mellan invånarna och myndigheterna behöver stärkas. För att nå framgång i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet ska samverkan kring insatser och åtgärder ske med interna såväl som externa lokala aktörer. Det ska finnas en tydlig och hållbar samverkansstruktur.

Förvaltningen har i dagsläget flera formaliserade samverkansforum med polisen och andra aktörer kring det brottsförebyggande arbetet. Den lokala samverkansöverenskommelsen (SÖK) involverar berörda fackförvaltningar samt lokalpolisområde Järva. Satsningar görs för att minska nyrekryteringen av barn och unga till kriminella miljöer, att minska det dödliga våldet som ett resultat av kriminella konflikter, att minska förekomsten av otillåten påverkan samt att skapa större trygghet på brottsutsatta platser. För den sistnämnda satsningen återfinns arbetet med platssamverkan. Inom platssamverkan deltar polis, näringsliv, fackförvaltningar och fastighetsbolag. Platssamverkan utgår från platser som identifierats som otrygga i stadsdelsområdet och syftar till att sammanföra resurser för att platserna ska bli tryggare för alla som verkar och vistas där.

Inom både Spånga-Tenstas och Rinkeby-Kistas stadsdelsförvaltningar har det funnits lokala brottsförebyggande råd som del i förvaltningarnas brottsförebyggande arbete. I Spånga-Tensta inrättades det första brottsförebyggande rådet år 2000 och bestod då av representanter från stadsdelsnämnden, stadsdelsförvaltningen och andra samhällsaktörer som polis, fastighetsbolag och högstadierektorer. Rådets uppgift var bland annat att verka för ett ökat valdeltagande i Spånga-Tensta, att utbilda i brottsförebyggande arbete och bjuda in till seminarier om förebyggande insatser, att ta fram ett lokalt brottsförebyggande handlingsprogram samt att kartlägga brottsituationen i stadsdelsområdet.

De senaste åren har det brottsförebyggande rådet i Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning sammanträtt fyra gånger per år och fungerat som ett forum för strategisk tvärspektoriell dialog kring stadsdelsområdets brottsproblem och behov av åtgärder.

Även inom Rinkeby-Kista etablerades det första brottsförebyggande rådet år 2000. Rådet startades av dåvarande Rinkeby stadsdelsförvaltning och hade en delvis motsvarande sammansättning av ledamöter som i Spånga-Tensta. I Rinkebys råd ingick inte grundskolerektorer och inte lika många representanter från förvaltningen. Istället ingick Posten Rinkeby-Tensta, kultur- och föreningsrådet samt företagarföreningen. Rådet sammankallades av förvaltningen och träffades månadsvis för att dela lägesbild, erfarenheter och information om planerade åtgärder. Ett konkret utfall av rådet som lever kvar än idag är rådets initiativ år 2002 att införa medborgarvärdar i Rinkeby.

Det senaste rådet som funnits i Rinkeby-Kista lades ner i februari år 2020. Rådet fungerade då som en arbetsgrupp från den tidigare samverkan inom ramen för ”Järvaandan” och gick under namnet ”Trygghet i fastigheter och utemiljö”.

De brottsförebyggande råden har utvecklats i relation till det brottsförebyggande stadsövergripande arbetet.

Ärendet

Utifrån stadens och nämndens uppdrag att samverka med brottsförebyggande aktörer ser förvaltningen ett värde i att inrätta ett lokalt brottsförebyggande råd som ska komplettera det brottsförebyggande arbete som förvaltningen bedriver.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben inom den administrativa avdelningen i samråd med avdelningen individ och familj samt avdelningen för stadsutveckling, medborgarservice och fritid.

Jämställdhetsanalys

Kvinnor känner sig överlag mer otrygga jämfört med män. Detta mönster återfinns i hela staden och i medborgarundersökningen för Järva stadsdelsområde uppger en högre andel kvinnor att de känner sig otrygga när de går hem ensamma på kvällen jämfört med män. Denna skillnad har varit relativt konstant de senaste tre åren. För att minska otryggheten bland kvinnor krävs både sociala och situationella insatser.

Barnrättsanalys

Den socioekonomiska statusen är lägre i Järva stadsdelsområde jämfört med staden som helhet. Många barn växer upp i trångboddhet och i familjer med lägre utbildningsnivå och inkomster jämfört med snittet i staden. Genom att öka tryggheten i området och i synnerhet arbeta proaktivt med nyrekryteringen av barn och unga till kriminella nätverk ökar möjligheterna till en god

skolgång som rustar barnen för ett liv med valmöjligheter inför studier och arbete.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I det högt prioriterade trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet är samverkan med relevanta parter en prioriterad och nödvändig beståndsdel. Förvaltningen föreslår mot bakgrund av det att inrätta ett lokalt brottsförebyggande råd som samlar aktörer med lokalt engagemang i det brottsförebyggande arbetet.

Rådets syfte och uppgift

Det brottsförebyggande rådet föreslås ha ett tudelat syfte.

1. Järvas brottsförebyggande råd ska erbjuda ett forum för strategisk tvärsektoriell dialog (nulägesbild och erfarenhetsutbyte) kring stadsdelsområdets brottsproblematik och behov av åtgärder. Deltagarna ska ges möjlighet att dela kunskap och erfarenheter av det brottsförebyggande arbetet ur ett lokalt perspektiv.
2. Järvas brottsförebyggande råd ska möjliggöra samordning av de olika parternas resurser.

Rådets sammansättning

Förvaltningen deltar idag i flera brottspreventiva forum. En viktig aspekt som särskiljer det föreslagna brottsförebyggande rådet från de övriga brottspreventiva forum som förvaltningen redan deltar i är att fyra representanter för stadsdelsnämnden föreslås delta i rådet.

Att inrätta ett lokalt brottsförebyggande råd ger en kontaktyta mellan deltagande parter och möjlighet till erfarenhetsutbyte kring gemensamma frågor och utmaningar. Eftersom rådet föreslås bestå av såväl nämndens förtroendevalda, förvaltningens ledning som representanter från externa lokala aktörer ger det möjlighet för parter som inte annars har en regelbunden dialog att dela information inom ett formaliserat sammanhang. Det ger stadsdelsnämnden möjlighet till strukturerad direktkontakt med de lokala brottsförebyggande aktörerna som förvaltningen samordnar det brottsförebyggande arbetet med.

Storleken på ett brottsförebyggande råd är viktig av flera skäl. Antalet deltagande parter påverkar hur många perspektiv som får ta plats och samtidigt hur mycket plats respektive deltagare ges utrymme för. För att möjliggöra för ett brett informationsupptag och att skapa nya kontakter föreslår förvaltningen att inledningsvis snarare öppna upp än begränsa antalet deltagare.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden årligen utser två ledamöter att, förutom ordföranden och vice ordföranden, ingå i stadsdelsnämndens brottsförebyggande råd (Brå).

Stadsdelsnämndens ordförande är även ordförande i det brottsförebyggande rådet. Personliga ersättare ska utses.

Förvaltningens föreslår att följande parter ingår i rådet

- Stadsdelsdirektör
- Avdelningschef för stadsutveckling, medborgarservice och fritid
- Avdelningschef för individ och familj
- Administrativ chef
- Förvaltningens samordnare för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet

- Grundskolechef Järva
- Grundskolechef Hässelby-Vällingby-Spånga

- En representant från lokalpolisområde Järva
- En representant från Storstockholms brandförsvaret
- En representant från det lokala bussbolaget
- En representant från det lokala tunnelbanebolaget

Även relevanta fastighetsägare och företagarföreningar bjuds in till det lokala brottsförebyggande rådet och representationen av dessa bör i största möjliga mån spegla hela stadsdelsområdet.

Arbetsformer

Förvaltningen föreslår att rådet sammanträder fyra gånger per år och att förvaltningen är sammankallande. Sammanträdena bör följa en struktur med en fast dagordning som ger utrymme för att lägga till ytterligare innehåll. Vissa möten kan på förhand ha givna teman för att fördjupa rådets kunskap inom området.

För att öppna upp för fler perspektiv när så bedöms lämpligt bör rådet ha möjlighet att adjungera ytterligare mötesdeltagare vid behov. Dessa deltagare kan till exempel vara aktiva inom det lokala civilsamhället eller representera andra organisationer med engagemang i det brottsförebyggande arbetet.

Uppföljning och rapportering

Protokoll från rådets sammanträden anmäls löpande till nämnden. I förvaltningens årliga verksamhetsberättelse redogörs rådets arbete för det gångna året.

Victoria Callenmark
Stadsdelsdirektör

Jonas Eliasson
Administrativ chef

Bilagor

1. Arbetsordning lokalt brottsförebyggande råd.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, Stadsdelsdirektör	2023-09-08
Jonas Eliasson, Administrativ chef	2023-09-08